

ясь на Четырдагъ и, пересѣвъ послѣ того въ экипажъ, благополучно прибыли въ Симферополь, въ 4 часа по полудни, и остановились въ домѣ Графа М. С. Воронцова. Того же числа Ея Высочество Великая Княгиня ЕЛЕНА ПАВЛОВНА изволила отправиться изъ Массандры, чрезъ Магарачъ, Никиту, Ай-Даниль и Гурзуфъ, въ Артекъ, гдѣ и остановилась на ночлегъ.

Въ Воскресенье, 3-го Октября, въ 9-ть часовъ утра, Ея Императорское Величество, вмѣстѣ съ Великою Княжною, изволила отправиться изъ Симферополя въ дальнѣйшій путь, оставивъ въ сердцахъ жителей Крыма неизгладимое воспоминаніе о пребываніи Своемъ въ этой землѣ.

Въ тотъ же день изволили прибыть въ Симферополь изъ Артека, чрезъ Алушту, Великая Княгиня ЕЛЕНА ПАВЛОВНА и остановилась въ домѣ Графа М. С. Воронцова, гдѣ и была встрѣчена, съ хлѣбомъ и солью, хозяевами дома и состоящимъ въ должности Таврическаго Гражданскаго Губернатора, Дѣйствительнымъ Статскимъ Совѣтникомъ Муромцовымъ.

— Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, благосклонно принявъ поднесенныя Ему книги, подъ заглавіемъ: 1) *Хронологическое обозрѣніе Исторіи Новороссійскаго края*, 2) *Первое тридцатилѣтіе Исторіи города Одессы*, и 3) *Плаваніе парохода „Петръ-Великій“ къ восточнымъ берегамъ Чернаго моря*, — изволилъ пожаловать сочинителю ихъ, Надворному Совѣтнику Скальковскому, брилліантовый перстень.

— Третьяго дня прибыла сюда изъ Севастополя эскадра, подъ командою Контръ-Адмирала Уманца, состоящая изъ 6-ти линійныхъ кораблей: *Адриянополь*, *Императрица Екатерина*, *Императрица Марія*, *Анапа* и *Чесма* о 84-хъ пушкахъ, и *Иоаннъ Златоустъ*, о 74-хъ, съ войсками 13-й Пѣхотной дивизіи. (Од. В.)

Новочеркасскъ, 5-го Октября.

Въ то время, когда вся Россія ликуетъ счастіемъ и пребываніемъ въ разныхъ мѣстахъ ея Ихъ Императорскихъ Величествъ Государя Императора, Государыни Императрицы, Его Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича и другихъ Высочайшихъ Особъ Августѣйшаго Дома, Донскіе воины, движимые верноподданническимъ усердіемъ къ Престолу, въ ожиданіи подобнаго счастія въ недрахъ своей родины, стекаются изъ станицъ въ г. Новочеркасскъ. 3-е число сего Октября было для нихъ днемъ истиннаго сердечнаго умиленія, когда они, празднуя воспоминаніе Высочайшей милости, изъясненной Войску Донскому назначеніемъ Его Императорскаго Высочества Наслѣдника Цесаревича Атаманомъ всѣхъ Казачьихъ Войскъ и Шефомъ Атаманскаго полка, приносили во храмъ Св. Благочестиваго Александра Невскаго, а по окончаніи литургіи въ учрежденномъ на сей случай войсковомъ кругу, теплыя молитвы о здравіи Его Императорскаго Величества Государя Императора НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА и всего Августѣйшаго Дома. Молебствію сему предшествовало чтеніе Высочайшаго рескрипта, послѣдовавшаго на имя бывшаго Наказнаго Атамана, Господина Генерала отъ Кавалеріи Кутейникова, и краткая рѣчь Преосвященнаго, выразившаго въ немногихъ словахъ всю важность настоящаго торжества.

За столомъ, даннымъ по сему случаю Господиномъ исправляющимъ должность Наказнаго Атамана, тосты, возглаголенные за здравіе Государя Императора и Государыни Императрицы, Наслѣдника Цесаревича Атамана всѣхъ Казачьихъ Войскъ и всей Августѣйшей Фамиліи, сопровождаемы были пушечными выстрѣлами и искреннимъ громогласнымъ ура! всѣхъ гостей. (С. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 24-го Октября.

Герцогъ Александръ Виртембергскій съ супругою своею сегодня предпринялъ путь въ Германію.

— Вчера при совершеніи благодарственнаго молебствія въ Версалѣ о взятіи Константины присутствовалъ Король со всею фамиліею. Его Велич. приказалъ похоронить бранные останки Генерала *Дамремонта* въ церкви дома Инвалидовъ. Генераль оставилъ посѣбъ вдову и двухъ дѣтей. Со времени Императорскаго Правленія Генераль *Дамремонтъ* былъ первый командующій Генераль убитый впереди своего войска въ виду непріятеля.

— Думають, что Генераль *Бюжо* замѣнитъ Генерала *Дамремонта* въ качествѣ главнокомандующаго въ Сѣверной Африкѣ.

— Одна изъ газетъ увѣдомляетъ, что въ Версалѣ

въ Симферополѣ о godzinie 4 z południa, gdzie zatrzymali się w domu Hrabiego Woroncowa. Tegoż dnia Jej Wysokość WIELKA KSIĘŻNA HELENA PAWŁOWNA wyjechała z Massandry, na Magarach, Nikitę, Aj-Danil i Gurzuw, do Arteku, gdzie zatrzymała się na nocleg.

W Niedzielę 3 Paźdź. o godz. 9 rano, NATJAŚNIENIE SZA CESARZOWA JEJ MOŚĆ z WIELKĄ KSIĘŻNICZKĄ wyjechała z Symferopola w dalszą drogę, zostawiwszy w sercach mieszkańców Krymu niezatarte wspomnienie o swym pobycie w tym kraju.

Tegoż dnia raczyła przybyć do Symferopola, przez Ałusztę, WIELKA KSIĘŻNA HELENA PAWŁOWNA i zatrzymała się w domu Hrabiego Woroncowa, gdzie była spotkana chlebem i solą przez Gospodarzy domu i sprawującego obowiązki Tauryckiego Cywilnego Gubernatora, Rzeczywistego Radcę Stanu *Muromcowa*.

— JEJGO CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPCA CESARZEWICZ, przyjąwszy uprzejmie złożone Sobie książki, pod tytułem: 1) *Chronologiczne obejrzenie Historii kraju Noworossyjskiego*, 2) *Pierwsze trzydziest lat Historii miasta Odessy*, i 3) *Żegluga statku parowego Piotr Wielki do wschodnich brzegów morza Czarnego*, — raczył udarować ich autora, Radcę Dworu *Skalkowskiego*, pierścieniem brylantowym.

— Zawczora przybyła tu z Sewastopola eskadra, pod dowództwem Kontr-Admirała *Umanca*, składająca się z 6-ciu okrętów liniowych: *Adryanopol*, *Cesarzowa Katarzyna*, *Cesarzowa Marya*, *Anapa*, i *Czesma* o 84 działach i *Jan Złotousty* o 74 działach, z wojskami 13-ey dywizyi piechoty. (G. O.)

Nowoczerkask, 5 Października.

W tymże czasie, kiedy cała Rossja raduje się ze spotykania i pobytu w różnych jej miejscach NATJAŚNIENIE SZA PAŃSTWA CESARZA JEJ MOŚCI, CESARZOWEY JEJ MOŚCI JEJ, tudzież WYSOKOŚCI CESARZEWICZA NASTĘPCY i innych Wysokich Osob NATJAŚNIENIE SZA DOMU, Wojownicy Dońscy, powodowani gorliwością wiernych podanych ku Tronowi, oczekując takiegoż szczęścia wewnątrz swojej oyczyzny, zgromadzają się ze stanic do m. Nowoczerkaska. Dzień 3-ci teraźniejszego Października był dla nich dniem prawdziwego serdecznego rozrzewnienia, kiedy ci wojownicy, obchodząc pamiątkę Naywyższej łaski, wyświadczoney Woysku Dońskiemu, przez mianowanie JEJGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI NASTĘPCY CESARZEWICZA Aтаманомъ wszystkich Woysk Kozackich i Szefem półku Attamańskiego, składali w kościele Sw. Prawowiernego Alexandra Newskiego, a po mszy świętej w zebraniem z tej okoliczności Kole Woyskowem, gorące modły za zdrowie NATJAŚNIENIE SZA CESARZA JEJ MOŚCI NIKOŁAJA PAWŁOWICZA i całego NATJAŚNIENIE SZA DOMU. Modły te poprzedziło czytanie Naywyższego Reskryptu, do byłego Zarządzającego Attamana, Pana Jenerała Kawaleryi Kuteynikowa, i krótka mowa Nayprzewielebniejszego Arcybiskupa, który w krótkich słowach wyraził całą ważność tej uroczystości.

W czasie obiadu, danego z tej okoliczności przez Pana sprawującego obowiązki Zarządzającego Aтамана, toastom, wniesionym za zdrowie CESARZA JEJ MOŚCI i CESARZOWEY JEJ MOŚCI, tudzież NASTĘPCY CESARZEWICZA Attamana wszystkich Woysk Kozackich i całej NATJAŚNIENIE SZA FAMILII, towarzyszyły działowe wystrzały i szczero, grzmiące ура! wszystkim Gości.

(P. P.)

WIAOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCJA.

Paryż, dnia 24 Października.

Dziś rano udał się w podróż do Niemiec, Xiążę Alexander Wirtemberski, z Dostojną małżonką swoją.

— Wczora śpiewane było w Versaillu *Te Deum*, z powodu wzięcia Konstantyny. Król, Królowa i cała rodzina Królewska, znajdowali się na tém nabożeństwie. Z rozkazu Królewskiego, zwłoki Jenerała *Damrémont* będą pochowane w kościele domu inwalidów. Jenerał *Damrémont* zostawił wdowę i dwoje dzieci. Od czasów Cesarzowskiego rządu, jest on pierwszy z Jenerałów dowodzących, który poległ w bitwie na czele korpusu swego w obec nieprzyjaciela.

— Rozumiejają, że Jenerał *Bugeaud* zastąpi Jenerała *Damrémont*, jako głównego dowódcę w Afryce północnej.

— Jedna z gazet donosi, że w Versaillu aresztowa-

арестовали нѣсколько лицъ, какъ слышно по поводу открытаго новаго заговора.

— Увѣдомляютъ изъ Орана отъ 22 Сентября: „Всѣ важнѣйшія условія договоровъ *Абдель-Кадеръ* съ точностію исполняются. До сихъ поръ онъ уже доставилъ 500 воловъ на счетъ договоренныхъ 5,000 штукъ. Ген. *Бюжо* намѣренъ ѣхать во Францію. Генераль *Броссаръ*, долженствовавшій принять команду вмѣсто его, арестованъ и кажется отправленъ будетъ во Францію, какъ слышно потому, что худо употребилъ деньги назначенныя для *Абдель-Кадера*, суммою въ 50,000 фр., за что онъ жаловался Генералу *Бюжо*.“

— Правительство публиковало сегодня слѣдующія телеграфическія депеши: „*Байонна* 22 Окт. въ 3 часа по полудни. (Мадридъ 18 Окт.) 14-го ч. *Эспартеро* напалъ на Карлистовъ при Гуерта-дель-Рей, и разбилъ ихъ. Особенно много потерпѣла ихъ кавалерія. 15 ч. *Донъ-Карлосъ* былъ въ Квинтанаръ дель-Сьерра, а *Эспартеро* имѣлъ свою главную квартиру въ Онтаріа-дель-Пинарь. Онъ пишетъ, что приказалъ живо преслѣдовать непріятеля, разстроеннаго пораженіемъ въ предыдущій день.“ — „*Перпиганъ* 21 Окт. вѣчеромъ. 15-го ч. Баронъ *Мееръ* выпустилъ національную гвардію Наварры, чтобы устроить оную снова. *Пасторъ* замѣняетъ Полковника *Пуига*, какъ второй начальникъ провинціи, а морской Капитанъ *Шаконъ* заступаетъ мѣсто Губернатора. 16 ч. Баронъ *Мееръ* издалъ распоряженіе, которымъ запрещается безъ особеннаго дозволенія держать и покупать оружіе. 17 ч. въ Барселонѣ при выборахъ большинство голосовъ было въ пользу умѣренныхъ.“

— Изъ Байонны пишутъ отъ 20-го числа: „Письмо изъ Сантандера, которое пришло сюда очень скоро, потому что писано третьяго дня, увѣдомляетъ, что тамъ распространился слухъ, будто Генераль *Ораа* занялъ Кантавіеку. Но это извѣстіе, по крайней мѣрѣ, преждевременно; оно могло дойти въ Сантандеръ только чрезъ Сарагоссу, а письма изъ сего города не упоминаютъ ни слова о какой либо побѣдѣ. Въ одномъ только изъ нихъ предвѣщаютъ въ скоромъ времени такое событіе. Если впрочемъ правда, что *Кабрера* съ 7,000 чел. возвратился въ Кантавіеку, то *Ораа* едва ли что нибудь предприметъ противъ сего мѣста; между тѣмъ прибытіе *Кабреры* все еще не доказано.“

26-го Октября.

Король письменно отнесся къ Парижскому му Архіепископу, чтобы также и въ здѣшней кафедральной церкви совершить благодарственное молебствіе о взятіи Константины. Молебствіе это происходить будетъ въ 2 часа въ церкви Пресвятыя Богородицы.

— Е. Кор. Велич. по предложенію Военнаго Министра, наименовалъ теперь Генераль-Лейтенанта *Вале* временнымъ Генераль-Губернаторомъ Французскихъ владѣній въ Сѣверной Африкѣ.

— *Temps* увѣдомляетъ что уже отправлено повелѣніе въ Африку, чтобы задержать Константину, изъ чего должно заключать, что Правительство рѣшилось представить Палатамъ совершенное осажденіе сей части Регентства, которое въ такомъ случаѣ смѣло называть можно будетъ Французскою Африкою.

— *Мониторъ* содержитъ сегодня слѣдующую телегр. депешу изъ Байонны отъ 24 з. въ 8 час. утра: „*Эспартеро* увѣдомляетъ, что 14 ч. разбивъ Карлистовъ при Гуертъ дель Рей и преслѣдуя 15 ч. до Квинтанаръ, на слѣдующій день намѣренъ былъ продолжать еще это преслѣдованіе. Генераль-Капитанъ *Аррагоніи* изъ Логроньи получилъ увѣдомленіе, что 10 Карлистскихъ баталіоновъ идя изъ Кастиліи, 18 ч. прибыли въ окрестности Гаро, и намѣревались перейти обратно чрезъ Эбро. Подобноежъ увѣдомленіе получено изъ Соріи, что Карлисты преслѣдуемые *Эспартерою*, прибыли 17 ч. въ Монтанегро. Генераль *Улибарі* 16-го ч. опять взялъ Перальту; часть гарнизона взята въ плѣнъ а остальные положили оружіе чтобы возвратиться въ Эстеллу. Этотъ Генераль идетъ теперь на Лодозу.“

27-го Октября.

Вчера Король прибылъ въ городъ и въ 2 часа председательствовалъ въ Министерскомъ Совѣтѣ. За нѣсколько часовъ до того, собрались всѣ Министры въ домъ Военнаго Министерства для совѣщанія, въ которомъ вѣроятно совѣтовались о Африканскихъ дѣлахъ.

— Король приказалъ двѣ большія картины, изъ коихъ одна должна представлять атаку Константины, другая смерть Генерала *Дамрёмона*.

— Въ *Messenger* содержится: „Когда третьяго дня громъ пушекъ возвѣстилъ о взятіи Константины, поспѣшили члены дипломатическаго корпуса, запи-

но kilka osób, z powodu, jak słysząc, odkrycia nowego spisku.

— Donoszą z Oranu pod d. 22 Września: „Wszystkie ważniejsze warunki układów, dopełnia *Abdel-Kader* należycie. Dotąd dostawił już 500 wołów na rachunek ugodzonych 5,000 sztuk. Jenerał *Bugeaud* ma zamiar jechać do Francji. Jenerał *Brossard*, który powiniен na miejscu jego dowodzić, został aresztowany i będzie podobno odesłany do Francji, jak słysząc, z przyczyny przeniewierzenia się w pieniądzach, dla *Abdel-Kadera* przeznaczonych, do ilości 50,000 fran., o które zaskarżył go tenże przed Jenerałem *Bugeaud*.

— Rząd ogłosił dzisiaj następujące depesze telegraficzne: „*Bayonna*, 22 Paźdź. o godz. 3 z południa, (z Madrytu 18 Paźdź.) Dnia 14 uderzył *Espartero* pod Huerta-del-Rey na Karolistów, których pobit. Najwięcej jazda ich ucierpiła. Dnia 15 *Don Carlos* był w Quintanar della Sierra, a *Espartero* ze swą główną kwaterą w Ontaria-del-Pinar. Donosi ten ostatni, że kazał ścigać nieprzyjaciela, który przez klęskę dnia poprzedzającego poniesioną, jest zupełnie rozprzężony.“ — „*Perpignan*, 21 Paźdź. wieczorem. Dnia 15 Baron *Meer* rozwiązał gwardyę narodową w Barcelлоніі i będzie ją nanowo organizował. *Pastor* zastępuje Półkownika *Puig*, jako drugi dowódzca prowincji, a Kapitan okrętowy *Ghacon*, pełni obowiązki Gubernatora. Dnia 16 ogłosił Baron *Meer* rozporządzenie, zakazujące przechowywać i przedawać broń bez szczególnego na to pozwolenia. Dnia 17-go na wyborach w Barcelлоніі, większość głosów okazywała się za umiarkowanymi.“

— Donoszą z Bayonny pod d. 20 Października: „List, otrzymany z Santander, który przyszedł bardzo śpiesznie, jest bowiem datowany dnia onegdajszego, donosi, że i tym razem rozszła się tam pogłoska o zajęciu Cantavieja przez Jenerała *Oraa*. W każdym razie, jestto wiadomość przedwczesna; nie mogła ona, jak tylko przez Saragossę dostać się do Santander; tymczasem listy z Saragossy nie o tak ważnym wydarzeniu nie wzmiankują; w jednym tylko uważano je za blizkie skutku. Gdyby się sprawdzić miało, że *Cabrera* powrócił w 7,000 ludzi do Cantavieja, zdobycie jej byłoby nieco trudne; ale przybycie *Cabrery* nie może być, jak tylko problematycznym.“

Dnia 26.

Arcybiskup Paryżki został wezwany na pismo, ażeby i w tutejszej katedrze śpiewane było *Te Deum*, z powodu wzięcia Konstantyny. W skutku tego odbędzie się nabożeństwo dziś o godzinie 2-ey w kościele Naysw. Panny.

— Na przedstawienie Ministra wojny, Król mianował tymczasowym Gubernatorem Jeneralnym osad Francuzkich w Afryce, Jenerał-Porucznika *Valée*.

— *Temps* zapewnia, że jest już posłany rozkaz do Afryki, aby zatrzymano Konstantynę; z czego wnosić należy, że Rząd zdecyduje się przedstawić Izhom zupełne osadzenie tej części regencyi, którą w takim razie śmiało nazwać będzie można Afryką Francuzką.

— Dzisiejszy *Monitor* umieścił następującą depeszę telegraficzną z Bayonny, daty 24-go o godzinie 8 rano: „*Espartero* donosi, że, pobijwszy dnia 14 Karolistów pod Huerta-del-Rey, i ścigawszy ich d. 15 aż do Quintanar, postanowił iść nazajutrz dalej za niemi. Jeneralny Kapitan *Arragonii* został zawiadomiony z Logrono, że 10 batalionów Karolistowskich, idących z Kastylii, przybyło dnia 18 wieczorem w okolice Haro, gotując się do przeprawy za Ebro. Doniesiono mu także z Sorii, że Karoliści, ścigani przez *Espartera*, przybyli d. 17 do Montanegro. Jenerał *Ulibari* zajął znowu dnia 16 Peralta; część załogi poszła w jeństwo, a reszta broń złożyła, aby powrócić do Estelli. Wspomniony Jenerał udał się do Lodosy.“

Dnia 27-go.

Wczora Król przybył do miasta i o godz. 2-ey przewodniczył na Radzie Ministeryalnej. Kilka godzin przedtém wszyscy Ministrowie zgromadzili się na konferencyę w hotelu Ministra wojny, na której naradzali się zapewne o sprawach Afrykańskich.

— Król kazał zrobić dwa wielkie obrazy, z których jeden wystawiać ma szturm Konstantyny, a drugi śmierć Jenerała *Damrémont*.

— W *Messenger* czytamy: „Gdy wczora huk dział ogłosił o wzięciu Konstantyny, pośpieszyli członkowie ciała dyplomatycznego dla zapisania się u Mini-

сать свои имена у Министра иностранныхъ дѣлъ. Первый записавшійся въ визитную книгу, былъ Лордъ Гренвилль а въ слѣдъ за нимъ Датскій Посланникъ. — *Жур. Првнй* присовокупляетъ, что также Россійскій Посланникъ былъ однимъ изъ первыхъ дипломатовъ, который явился въ домъ Графа Моле для принесенія поздравленія.

— Утверждаютъ, что Военный Министръ многимъ полкамъ далъ повелѣнїе, отправиться въ Тулонъ, чтобы оттуда отплыть въ Алжиръ и Бону.

— Опубликованная здѣсь сегодня телегр. депеша изъ Байонны отъ 24 ч. въ 1½ час. по полудни слѣдующаго содержанія: „Изъ Гуэрта дель Рей, *Эспартеро* продолжалъ свой походъ чрезъ Эспежа на Онтарию, гдѣ стоялъ 15-го ч., отнявъ у *Донъ-Карлоса* значительный запасъ хлѣба. Послѣдній съ большою поспѣшностію отступилъ къ Квинтанаръ дела Сьерра.“

28-го Октября.

Король вчера въ Трианонѣ председательствовалъ въ Министерскомъ Совѣтѣ продолжавшемся 5 часовъ. Завтра Король и Королевъ. Фамилія опять возвратится въ Тюильери.

— Въ письмѣ изъ Тулона отъ 23 ч. содержится: „Со времени прибытія послѣдняго пакетбота изъ Боны, на рейдѣ и въ арсеналѣ господствуетъ большое движеніе. Много говорятъ о томъ, что чрезъ нѣсколько дней въ Бону будутъ отправлены три полка. Полагаютъ, что прибывшій вчера сюда пароходъ *Phare*, еще сегодня съ симъ извѣстіемъ отправится въ Бону.

— Правительство не опубликовало сегодня никакой телеграф. депеши.

— Графу *Гонфалоніери* Правительство будто дало дозволеніе, для возстановленія своего здоровья, отправиться изъ Белгій въ Монпелье. (A.P.S.Z.)

ВѢЛКОБРИТАНІЯ И ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 24-го Октября.

Слышно, что Лорда *Говардъ де Вальдена*, нашего Посланника въ Лиссабонѣ, ожидаютъ въ отпускъ въ Лондонъ.

— *Мадрасскій Курьеръ* уведомляетъ, что Генераль-Губернаторъ Индіи, Лордъ *Аuckland*, сдѣлалъ представленіе директорамъ Остъ-Индской компаніи, чтобы его освободить отъ настоящей должности, потому, что Индѣйскій климатъ неблагопріятствуетъ его здоровью.

— Морскіе Офицеры находящіеся въ отпускѣ получили уведомленіе о приготовленіи къ возвращенію, что почитаютъ въ связи съ морскими приготовленіями, дѣлаемыми въ Портсмутскомъ портѣ. Утверждаютъ, что одна изъ великихъ Державъ жалѣя о несчастномъ положеніи Испаніи представила Англійскому Правительству, чтобы привести къ концу междоусобную войну въ семь краѣ, посредствомъ Европейскаго конгресса. На счетъ первоначальныхъ статей сего предложенія производились совѣщанія въ Вѣнѣ и въ Парижѣ, а между тѣмъ Англія отправитъ эскадру для занятія Ст. Себастьяна и Пассажя. Кромѣ того даны повелѣнія подкрѣпить Англійскій флотъ въ Лиссабонѣ и Опортѣ. (G.C.)

27-го Октября.

На слѣдующей недѣлѣ Ея Велич. Королева и дворъ придутъ изъ Брейтона въ новый дворецъ въ Ст. Джемскомъ паркѣ. Слышно, что Королева пробудетъ три недѣли въ столицѣ и потомъ праздникъ Рождества Христова проведетъ въ Виндзорскомъ замкѣ. Принцесса *Августа* Саксонская, которая 22 ч. прибыла въ Брейтонъ изъ путешествія на островъ Уайтъ и въ Портсмутъ, останется тамъ до тѣхъ поръ, пока и дворъ тамъ будетъ.

— Третьяго дня утромъ Герцогиня *Кентская* съ дѣтьми своими и свитою прибыла въ Дувръ; Ея Королевское Высоч. встрѣчена была Герцогомъ ожидавшимъ ее нѣсколько дней въ Дуврѣ. Въ тотъ же день они прибыли въ Лондонъ.

— Сегодняшняя Придворная газета содержитъ уведомленіе, что при дворѣ наложенъ будетъ трауръ съ 29-го числа с. м. по 19 Ноября, по случаю кончины Ея Велич. Королевы Нидерландской. (A.P.S.Z.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Цюрихъ, 15-го Октября.

Статья новаго уложенія, для которой Католическое духовенство, не хотѣтъ дать на оное присяги, заслуживаетъ вниманіе, по своей странности. Уголовный законъ опредѣляетъ, что Католическіе духовные на равнѣ съ близкими родственниками, свободны отъ обязанности быть свидѣтелями, но при томъ прибавлено, что они обязаны пригласить на помощь свѣтское начальство, еслибъ не было другаго способа къ отвращенію неисполненнаго еще преступленія.

стра справъ зewnątrzныхъ. Первый, который swe nazwisko napisal na liście wizytowej, był Lord Granville, a tuż po nim Poseł Duński.” — *Dziennik Rozpraw* dodaje, że także i Poseł Rosyjski był jednym z pierwszych dyplomatów, który przybył do Hrabiego Molé, dla złożenia powinszowania.

— Zapewniają, że Minister wojny wielu półkom wydał rozkaz wyścia do Tulonu, dla odpłynienia ztamtąd do Algieru i Bony.

— Ogłoszona tu dzisiaj depesza telegraficzna z Bajony pod dniem 24 o pół do 2-rey z południa donosi: „Z Huerta del Rey, *Espartero* odbywał dalej swój pochód przez Espeja na Ontaria, gdzie się znajdował d. 15, odebrawszy u *Don Carlosa* znaczny zapas zboża. Ten ostatni śpiesznie się cofnął do Quintanar dela Sierra.”

Dnia 28.

Król wczora w Trianon zasiadał na Radzie Ministeryalnej, pięć godzin trwającej. Jutro Król i rodzina Królewska przybędą znowu do rezydencji w Tuilleryach.

— W liście z Tulonu pod d. 23 czytamy: „Od przybycia ostatniego statku pocztowego z Bony, wielki ruch panuje w porcie i w arsenale. Wiele mówią o tém, że za dni kilka trzy półki płynąć mają do Bony. Rozumieją, że przybyły tu wczora parochod *Phare*, dzisiaj jeszcze z tą wiadomością wypłynie do Bony.”

— Rząd nie ogłosił dzisiaj żadnej depeszy telegraficznej.

— Hrabietmu *Gonfalonieri* Rząd miał udzielić pozwolenie, dla poprawienia zdrowia, udać się z Belgii do Montpellier. (A.P.S.Z.)

БРЯТАНІА ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондън, дня 24-го Паждзієрніка.

Слышатъ, że Lord Howard de Walden, Poseł nasz w Lisbonie, spodziewany za urlopem do Londynu.

— *Madras Courier* donosi, że Jeneralny Gubernator Indyy, Lord *Auckland*, podał Dyrektorom kompanii Wschodnio-Indyjskiej przełożenie, aby go uwolniono od dotychczasowych obowiązków, ze względu, że klima Indyjskie nie służy jego zdrowiu.

— Oficerowie marynarki, będący na urlopie, zostali wezwani, ażeby gotowi byli do powrotu, co uważane jest za będące w styczności z przygotowaniami morskimi, czynionymi w porcie Portsmouth. Zapewniają, że jedno z wielkich Mocarstw, ubolewając nad nieszczęśliwym stanem Hiszpanii, podało Rządowi Angielskiemu myśl, ażeby wojnie domowej tego kraju, przez kongress Europejski koniec położyć. Względem artykułów przedwstępnych tego wniosku, naradzano się właśnie w Wiedniu i Paryżu, tymczasem zaś wyszle Anglia eskadrę dla zajęcia St. Sebastian i Passages. Dano prócz tego rozkazy do wzmocnienia floty angielskiej w Lisbonie i Oporto. (G.C.)

Dnia 27.

W przyszłym tygodniu, Królowa i dwór przybędą z Brighton do nowego pałacu w parku St. James. Słychać, że Królowa trzy tygodnie zabawi w stolicy i potem święta Bożego Narodzenia przepędzi w zamku Windsor. Xieźniczka *Augusta* Saska, która d. 22 z podróży na wyspę Wight i do Portsmouth, powróciła do Brighton, zabawi tam tak długo, dopóki i dwór.

— Zawczora rano Xieźna *Cambridge* ze swemi dziećmi i orszakiem przybyła do Dover. Jey Kr. Wys. przyjechała była przez Xiecia, który już od dni kilku oczekiwał na nią w Dover. Tegoż jeszcze dnia przybyli do Londynu.

— Dzisiejsza Gazeta Dworu zawiera uwiadomienie, że u dworu włożona będzie żałoba od d. 29 t. m. do 19 Listopada, z okoliczności zgonu Królowej Niderlandzkiej. (A.P.S.Z.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Zurich, 15-го Паждзієрніка.

Аркул новеу ustawy, dla którego Duchowieństwo Katolickie nie chce jey zaprzysiądz, zastępuje na uwagę, z powodu osobliwości swojej. Kodex karny stanowi, że duchowni katoliccy, tak samo, jak blizcy krewni, wolni są od obowiązku stawiania na świadków; ale jest przytém dodatek, że są obowiązani przyzwać pomocy władzy świeckiej, gdyby nie było innego sposobu zapobiedz zbrodni, jeszcze nie spełnionej. (G.C.)

Констанца, 21-го Октября.

Слышно, изъ вѣрнаго источника, что тѣло Графини *Ст. Ле* въ самомъ дѣлѣ привезено будетъ въ Рюэль близъ Парижа. Французское Правительство не отказало въ томъ, и Графъ *Ташеръ де ла Пажери*, тотчасъ по возвращеніи изъ Мюнхена въ Арененбергъ, проводить гробъ въ назначенное мѣсто. Многие не ожидали, чтобы Французское Правительство изъявило такое согласіе, впрочемъ нельзя приписать соединенныхъ съ симъ условій, которыя болѣе свидѣлствуютъ о миролюбіи, нежели о какомъ пустомъ здѣсь опасеніи. (A.P.S.Z.)

Турція.

Константинополь, 11-го Октября.

Возвращеніе изъ Вознесенска приглашенныхъ туда гостей, произвело это рѣдкое и до сихъ поръ неслыханное приключеніе, что здѣшняя столица видѣть въ стѣнахъ своихъ нѣсколькихъ вмѣстѣ Принцевъ изъ фамилій царствующихъ въ Европѣ. Приемъ этихъ знаменитыхъ посѣтителей со всѣми почестями, принадлежащими ихъ Сану, убѣждаетъ, что Султанъ искренне желаетъ, все болѣе и болѣе приближаться къ Европейскимъ Монархамъ. Принцу *Августу* Прусскому оказано то особенное уваженіе, что когда 4-го ч. с. м. имѣлъ онъ аудіенцію у Султана, то Его Высоч. предложилъ Принцу стояще подлѣ кресла, — отличіе, какое никому не сдѣлано до сихъ поръ. — Вчера Султанъ пригласилъ своихъ знаменитыхъ гостей къ обѣденному столу въ Бейлербейскомъ Сералѣ, именно Австрійскаго Эрцгерцога *Иоанна*, Принцевъ Прусскихъ *Августа* и *Адалберта*, Принца *Бернарда* Саксен-Веймарскаго съ сыномъ его *Вильгельмомъ* и Принца *Максимиліана Лейхтенбергскаго*, вмѣстѣ съ знатнѣйшими особами, составляющими ихъ свиту, также представителей пяти Великихъ Державъ и другихъ членовъ дипломатическаго корпуса. Два Султанскіе зятя, Великій Визирь и другіе Министры Порты, бывшіе при столѣ, оказывали почести, а Великій Визирь и *Галифъ-Паша*, на тосты предложенные Эрцгерцогомъ *Иоанномъ* и Принцемъ *Августомъ*, за благоденствіе Султана, его обоихъ зтей и всѣхъ собравшихъ тамъ вѣроподданныхъ, отвѣчали тостами, за благосостояніе и согласіе между Европейскими Монархами, которые на пиршествѣ были представляемы или Принцами своей крови или уполномоченными, а также за здравіе присутствовавшихъ Принцевъ. Султанъ изъявлявшій высокімъ гостямъ неоднократно свое удовольствіе, что имѣть случай быть съ ними вмѣстѣ, разговаривать съ каждымъ изъ Принцевъ, а также привѣтливо обращался къ Посланникамъ Французскому, Англійскому, Австрійскому и Прусскому. При концѣ пиршества, Султанъ велѣлъ принести младшаго своего сына, имѣющаго два года отъ роду, весьма здоровой и прекрасной наружности и оказывая ему нѣжнѣйшія ласки, самъ снялъ у него фезку съ головы, чтобы такимъ способомъ поздравить по Европейскому обыкновенію, знаменитыхъ гостей.

— За нѣсколько дней замѣтили Султанскихъ одалисокъ, прогуливавшихся въ экипажахъ. Кареты ихъ такъ высоки, что влезать въ нихъ нельзя иначе, какъ по лѣстницѣ. Эти дамы были богато убранны, имѣли покрывала, сквозь которыя, хотя очень неудобно, (ибо стража не позволяетъ приблизиться къ экипажу), можно было узнать прекрасныя черты лицъ ихъ. Кареты богато позолоченныя, запряжены были быками съ странною упряжью, украшенною небольшими зеркальцами. (G. C.)

Разныя извѣстія.

Въ Лембергской газетѣ сообщаютъ: Въ деревнѣ Мочерады въ Пржемыскомъ округѣ, крестьянинъ вспахивая землю, по которой прежде проходила дорога, нашелъ небольшую Римскую урну, которую къ несчастію совершенно раздробилъ плугомъ. Въ урнѣ этой находились монеты Траяна, Веспасіана, и Аврелія. Нельзя знать, какое было количество этихъ монетъ, ибо крестьянинъ скрываетъ это, сказывая, что только нашелъ нѣсколько штукъ, которыя продалъ.

— Въ деревнѣ Яблонка въ Санокскомъ округѣ, когда копали недавно колодезь и пробрались въ глубину на нѣсколько сажень, пали внезапно работники и лишились присутствія ума, но немедленно предпринятыми средствами, спасены. При изслѣдованіи оказалось, что изъ земли поразила ихъ струя водотворнаго газа, происшедшаго отъ каменныхъ углей. Изъ сего навѣрное можно заключать, что въ болѣе углубленіи земли, найдутся слои каменнаго угля. (G. C.)

Вильна. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Ноября 2 д. 1837 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Бороскій*.

Konstancya, 21 Października.

Słychać z pewnego źródła, że ciało Hrabiny *St. Leu*, w rzeczy samej ma być zawiezione do Ruel pod Pa-ryżem. Rząd Francuzki nie odmówił na to dozwolenia; Hrabia *Tascher de la Pagèrie*, jak tylko powróci z Monachium do Arenenbergu, przeprowadzi niezwłocznie zwłoki na miejsce przeznaczenia. Gotowość ta przyzwolenia Rządu Francuzkiego, nastąpiła dla wielu niespodziewanie; zresztą nie można ganić przywiązanych do tego warunków, które więcej świadczą o miłości pokoju, jak o płochy tu bojaźni. (A.P.S.Z.)

T u r c y a .

Konstantynopol, d. 11 Października.

Powrót z Woznesieńska zaproszonych tam gości, zrzucił dla nas rzadkie i jedyne dotąd zjawisko, że stolica tutejsza widzi w murach swoich kilku razem Xiążąt z rodzin panujących w Europie. Przyjęcie tych znakomitych gości ze wszystkimi honorami, jakie się ich dostojności należą, przekonywa, że Sułtan pragnie szczególnie zbliżyć się coraz więcej do Europejskich Monarchów. Xiążę *August* Pruski, doznał tego szczególniejszego względu, że gdy w dniu 4 b. m. miał posłuchanie u Sułtana, Jego Wysokość ofiarował Xięciu stojące obok krzesło z poręczami do siedzenia; oznaczenie, jakiego dotąd nigdy nikt nie doznał. — Dnia wczorajszego zaprosił Sułtan do stołu swego w seraju w Beglerbeg swych znakomitych gości, to jest: Arcy-Xięcia Austriackiego *Jana*, Xiążąt Pruskich *Augusta* i *Adalberta*, Xięcia *Bernarda* Sasko-Weymarskiego z synem jego *Wilhelmem* i *Maxymilianem* Leuchtenbergskiego, wraz ze znakomitą osobami, orszak ich składającymi, tudzież reprezentantów pięciu Wielkich Mocarstw i innych członków Ciąła Dyplomatycznego. Dwaj zięciowie Sułtana, Wielki Wezyr i inni ministrowie Porcy, mający udział przy stole, robili honory, a Wielki Wezyr i *Halif-Basza*, na toasty wnoszone przez Arcy-Xięcia *Jana* i Xięcia *Augusta*, za pomyślność Sułtana, jego obudwóch zięciów i wszystkich innych zgromadzonych tam sług wiernych, odpowiadali toastami za pomyślność i zgodę pomiędzy Monarchami Europejskimi, którzy, przez Xiążąt krwi swojej, lub przez Pełnomocników, byli na uczcie reprezentowani, jak niemniej, za zdrowie obecnych Xiążąt. Sułtan, który kilkakrotnie oświadczał dostojnym gościom zadowolenie swoje z tego, że się w ich gronie widzi, rozmawiał oddzielnie z każdym z Xiążąt, przemówił także uprzejmie kilka słów do Posłów: Francuzkiego, Angielskiego, Austriackiego i Pruskiego. Przy końcu uczty, kazał Sułtan przynieść swego najmłodszego synka, dziecie dwuletnie, bardzo piękne i zdrowo wyglądające, które pieszcząc z wyrazem największej miłości, sam zdjął mu fcz z główki, aby w ten sposób pozdrowił zwyczajem europejskim dostojnych gości.

— Kilka dni temu, widziano odaliski Sułtana przejeżdżające się w pojazdach. Są to karety, ale tak wysokie, iż trzeba wsiadać do nich po przystawianych schodkach. Ręczono damy, bogato ubrane, miały welony, przez które, lubo z trudnością, (bo straż nie da blisko do pojazdu przystąpić), można było rozpoznać piękne rysy ich twarzy. Karety, auto wyłascane, wiezione były wołami, przybranymi w dziwne zaprzęgi, ozdobione małemi zwierciadełkami. (G. C.)

Rozmaite Wiadomości.

W gazecie Lwowskiej donoszą: We wsi Moczera, w cyrkule Przemyślskim, kmotek, orząc pole, należące niegdyś do gościńca, znalazł małą urnę Rzymską, którą na nieszczęście rozbił pługiem w kawałki. W tej urnie znajdowały się monety Trajana, Wespazjana i Aureliusza. Nie można się dowiedzieć: jaka była ilość tych monet, ponieważ kmotek ukrywa je, mówiąc, że kilka tylko sztuk znalazł, które sprzedał.

— Gdy nie dawno we wsi Jabłonce, w cyrkule Sanockim, kopano studnię i dostano się wgłąb na kilka sążni, pozapadali nagle robotnicy i utracili przytomność zmysłów; ale przez środki zapobiegające, które natychmiast przedsięwzięto, zostali ocaleni. Przy dokładnem rozpoznaniu okazało się, że zostali tknięci z otworu ziemi strumieniem gazu wodorodowego, rozwiniętego z węgla kamiennych. Ztąd z pewnością wniesć można, iż w większych głębiach ziemi, znajdują się pokłady węgla kamiennych. (G. C.)